

25. 2. 2011 Interview prezidenta republiky pro italský týdeník Südtiroler Wirtschaftszeitung o Evropě: Lidé, kteří obhajují „globální vládnutí“ nejsou mými přáteli.	1
V.Klaus: Další zahrávání si s trhem 21. 2. 2011 (USA buduje komunismus skrze demokraty i republikány)	3
Je evropská unifikace (a záměrné oslabování států) řešením nebo spíše krokem ke stále se zvětšujícímu problému?	5
Úryvky z odpovědí prezidenta republiky v diskusním pořadu TV Prima – Partie Rozhovory, 19. 12. 2010.....	6
Klaus 24.11.2010: Euro pokračovat bude za cenu opuštění parlamentní demokracie	12
Mezi euroskeptiky se teď vede velký spor jestli politici euro udrží.	14
tajemná Nadace X, která minulý měsíc nabídla britské vládě bezúročnou pohádkovou částku. Lord, který to zveřejnil vzápětí zemřel do 21 dní.	15
Hitler keynesiánek	15
Bank Head Steps Down After Praising Hitler	18
Hitler's Economics.....	18

25. 2. 2011 Interview prezidenta republiky pro italský týdeník Südtiroler Wirtschaftszeitung o Evropě: Lidé, kteří obhajují „globální vládnutí“ nejsou mými přáteli.

<http://www.klaus.cz/clanky/2780>

Rozhovory,

CHP: Pane prezidente, Vaše vystoupení na Jihotyrolském hospodářském fóru nese název „Evropa má budoucnost – ale ne příliš růžovou“. Jakou barvu má tedy budoucnost Evropy?

VK: Barva není tak důležitá, ale Evropa by si právě teď neměla nic nal

Faktem zůstává, že v Evropě vládne mír a že blahobyt ve všech zemích roste. Není to zásluha Evropské unie?

Mír v Evropě určitě není zásluhou Evropské unie, spíše naopak, Evropská unie je důsledkem míru. Tragédie druhé světové války byla tak velká a tak hrozná, že alespoň pro naši historickou epochu vylučuje její opakování. Navíc nezapomeňme, že máme NATO, které je v tomto smyslu daleko důležitější než Evropská unie.

S blahobytem to v Evropě také není tak slavné. S výjimkou těch zemí, které jsou ve válce nebo které procházejí revolucemi, je ekonomický růst v zemích EU v posledních desetiletích nejpomalejší na světě. Například ve Vaší zemi, v Itálii, byl reálný ekonomický růst v posledním desetiletí nulový nebo dokonce negativní. Je to úspěch?

Vycházíte z toho, že se Evropská unie znovu rozpadne? Byla řecká krize jen prvním symptomem jejího nevyhnutelného rozpadu?

I když považuji Evropskou unii za velmi problematickou konstrukci, nemyslím si, že se rozpadne. Její existence bude pokračovat, ale náklady tohoto pokračování budou stále vyšší. Hypotéza, že ona sama nevyvolává žádné náklady nebo že jsou její náklady daleko nižší, než její přínosy, je nepochybně neudržitelná. To lidé v Evropě, zejména po řecké krizi, vědí velmi dobře. Pro mne je nepochopitelné, že to nevěděli dříve.

Nemyslíte, že by po ekonomické stránce byl rozpad EU katastrofou? Sama společná měna – euro – má přece mnoho pozitivních stránek.

Nemyslím si, že má společná měna v neoptimální měnové zóně (a eurozóna dnešních sedmnácti, vysoce heterogenních zemí není v žádném případě optimální měnovou zónou) více pozitivních než negativních stránek. To, že za existenci eura platíme vysokou cenu, bychom vědět měli. Rozpad eura neočekávám, ale jako ekonom mus

Jižní Tyrolsko je ve zcela jiné situaci. Při svých zdejších lyžařských pobytech (mým oblíbeným místem je Passo Monte Croce, které se tam ale spíše nazývá Kreuzbergpass!) jsem pochopil, že jsou obyvatelé Jižních Tyrol více probruselští než prořímští. Proto nejsou tak kritičtí k dnešním tendencím oslabování a podkopávání národních států v Evropě a k vytváření „Evropy regionů“.

Co Vás přimělo k tomu, abyste vystoupil s projevem takříkajíc v „provincii“? Brixen není Berlín a Jihotyrolské hospodářské fórum není Světové ekonomické fórum v Davosu.

Pozvání do Brixenu si velmi vážím. Ještě jsem tam nikdy nebyl, i když u nás toto místo zná každý Čech, neboť tam byl v dobách rakousko-uherské monarchie poslán do exilu známý český spisovatel a novinář Karel Havlíček Borovský. V Davosu jsem už byl skoro dvacetkrát a přesto se tam dobře necítím. Lidé, kteří obhajují „globální vládnutí“ nejsou mými přáteli. Homo Davosensis je nebezpečný lidský druh, Homo Brixensis je určitě daleko přátelštější. Christian Pfeifer, Südtiroler Wirtschaftszeitung, 25. února 2011
(překlad z němčiny)

V.Klaus: Další zahrávání si s trhem 21. 2. 2011 (USA buduje komunismus skrze demokraty i republikány)

Ekonomické texty,

V okamžiku pádu komunismu jsme byli nenapravitelnými a asi ničím neospravedlnitelnými optimisty. Věřili jsme, že po tragické zkušenosti s komunismem jakékoli hraní si s trhem je už navždy minulostí. Ukazuje se však, že tomu tak bohužel není. Ukazuje se to dnes a denně v praxi rozhodování Evropské unie a jejích politiků a úředníků, ukazuje se to i v dnešní americké vládě, ale dlouho jsem si přece jen uchovával alespoň určité iluze o amerických republikánech.

To se mi ale nemělo dostat do ruky poslední číslo časopisu **The International Economy** (podzim 2010

centrální banky, Fedu, k žádnému ekonomickému oživení také nevede. Říkají tam však i něco jiného a mě trápí to, že jedním z autorů tohoto textu je Glenn Hubbard, předseda Rady ekonomických poradců prezidenta Bushe v posledních třech letech jeho prezidentování. Nejde tedy o názor z levé strany politického spektra.

Autoři vidí čtyři základní neduhy americké ekonomiky: nadměrnou spotřebu, podinvestování, chronický obchodní deficit a nadměrné státní výdaje. Ani s tím nemám žádný problém.

Nemohu ale souhlasit s tím, kde hledají příčiny těchto, již delší dobu trvajících jevů a jaká navrhuje východiska. Žasnu nad tím, že je podle nich „underinvestment“ důsledkem nedostatečné vědy, výzkumu a technologických inovací. To mi silně připomíná 70. a 80. léta, kdy bylo u nás za hlavní vadu považováno, že dostatečně rychle neprobíhá „vědecko-technická revoluce“. Někteří z nás jsme se snažili už tehdy říkat, že jde o problém ekonomického systému jako celku a o absenci motivace jednotlivců a firem. Slyšet to dnes z USA je úsměvné.

Americký obchodní deficit je podle těchto dvou autorů důsledkem americké „závislosti na importu z Číny“ a ten je způsoben čínskými ochranářskými a merkantilistickými praktikami. I to mi připomíná naši tehdejší situaci, kdy neúspěchy komunistické ekonomiky byly vykládány agresivními praktikami kapitalistických zemí. I v tomto případě jsme říkali: hledejme chyby u sebe, buďme my sami vývozně úspěšní a nesvádějme to na někoho jiného.

USA má nyní veliký deficit s Čínou, ale například Německo mělo v roce 2010 s Čínou přebytek exportu nad importem. Znamená to snad, že Čína vůči Německu neprováděla stejnou protekcionistickou politiku a že ji provádí pouze vůči USA? To je zjevný nesmysl. Hubbard vidí problém i v americké „závislosti na dovozu ropy“. Opět bych čekal, že šéf poradců republikánského prezidenta bude (a tím spíše už dva roky po ukončení své funk

Je evropská unifikace (a záměrné oslabování států) řešením nebo spíše krokem ke stále se zvětšujícímu problému?

Ekonomické texty, 31. 1. 2011

<http://www.klaus.cz/clanky/2760>

Slova „Challenging Prospects“, která tvoří motto letošního kongresu, byla jako název kongresů a konferencí použita již mnohokrát, ale tentokrát je to asi více než patřičné. Zejména mluvíme-li o Evropě. Konečně bychom měli veřejně říci to, co si mnoho Evropanů, a zejména jejich politiků, myslí, ale říci nechce: **Evropa čelí zcela zásadnímu dlouhodobému problému.**

Toto tvrzení je možné podpořit řadou statistik, ale teď nejsou nutné. Ve vzduchu už tento pocit je. Před několika týdny jsem potkal svého dlouholetého přítele, významného ekonoma, dnes vysoce postaveného úředníka v americké administrativě. Když už příliš dlouho a příliš nadšeně mluvil o Číně, zeptal jsem se ho na Evropu. Odpověděl zcela brutálně, že když chce mluvit o zajímavých a relevantních světových tématech, na Evropu zapomíná. Sám o sobě tento výrok samozřejmě nic nedokazuje. Je ale výrazem jednoho velmi rozšířeného pocitu a my bychom neměli zapomínat, že „pocity mají vždycky pravdu“. **Co se stalo v Evropě a s Evropou?** Rekonstrukce Evropy po druhé světové válce úspěchem byla a i řadu dalších desetiletí Evropa rostla a byla relevantní. Proč je dnes Evropa méně úspěšná a méně relevantní? Co se pokazilo?

Dovolil bych si uvést svou interpretaci tohoto problému:

- začalo to vítězstvím zdánlivě přátelského a až příliš komfortního, nadměrně paternalistického a díky tomu neproduktivního

na obzoru. Důsledkem je to, že byly původní, staletí přetrvávající evropské charakteristiky – diverzita, originalita, nápaditost a invenční schopnost – jsou zásadně poškozovány. Tato kombinace ne zcela izolovaných procesů vytvořila **smrtící koktejl, který dnes pijeme**. **Současní evropští lídři** nic z toho neberou vážně a proti dnešní evropské nemoci chtějí bojovat tím, že **nám ordinují ještě více dávek tohoto koktejlu**. Chtějí více paternalismu, více environmentalismu, více imigrace a multikulturalismu, více unifikace, harmonizace a centralizace, méně svobody, prosperity a demokracie. Vyslovovat úvahy o tom, co bude v Evropě v letech 2011 – 2012, bez tohoto širšího kontextu nemá smysl. Jenom na jeho základě mohu ohledně výhledu na následující dva roky říci tyto stručné poznámky:

- evropská společná měna, euro, přežije svou akutní krizi, ale budeme za to platit vysokou cenu ve formě „přešlapování na místě“, ne-li stagnace, budeme stále více zatěžováni mezistátními fiskálními transfery, jednotlivé členské země budou dále ztrácet svou suverenitu, bude narůstat centralizace rozhodování v Bruselu a **bude se zvětšovat demokratický deficit**;
- eurodluhová krize à la Řecko nebo Irsko zasáhne další země eurozóny. Náklady na záchranu těchto zemí budou narůstat, ale přesto budou – sice s neochotou a s mnoha rozpaky – propláceny;
- **ekonomický růst ve střední a východní Evropě, včetně České republiky, bude rychlejší než v západní Evropě**. Mezera v úrovni ekonomické vyspělosti mezi evropským východem a západem se bude zmenšovat;
- **ekonomický růst v USA bude i nadále velmi chatrný**. Bude zklamáním a Obamova administrativa z toho bude mít větší a větší problémy. Ukazuje se stále jasněji, že díky strukturálním defektům **Obamův fiskální stimulační balíček** americkou ekonomiku nezachrání. **Podporuje zaměstnanost spíše v Číně a Indii než v Americe**;
- globální ekonomický růst bude stále více záviset na nových dynamických ekonomikách Asie a Latinské Ameriky. Tzv. BRIC země (to je **Brazílie, Rusko, Indie, Čína**) **budou růst i nadále velmi rychle** a

čerstvě do toho našeho rozhovoru vstoupila vládní krize. Dá se v téhle fázi mluvit o vládní krizi?

Václav Klaus: Slovo vládní krize bych nepoužíval. Myslím, že to je nadsázka. Vynořila se nám kauza zbytečná, neradostná. Netěší mě to. Myslím, že je to úder, který vláda nepotřebovala. Potřebovali jsme, aby naše vláda konala, aby byla jednotná, aby maximálně fungovala, a teď je tady věc, která je podle mého názoru nešťastná.

Právě jste použil slova nešťastná, zbytečná, úder do vlády. Ono by to naznačovalo, že tak, jak si to interpretujete, že za tím někdo stojí a je to řízená záležitost?

Mě úplně automaticky napadlo pohrát si se jménem pana ministra Drobila: to bych chtěl vědět, jestli si pan ministr něco nadrobil a nebo jestli mu nebylo nadroběno. Mám nedobry a nehezký pocit, že pravdou je to druhé.

Pokud se na ten případ ministra Drobila podíváme trochu z nadhledu a na to, co naznačoval o vyvádění peněz ze státních fondů a podobně, nezpochybňuje to přeci jen úsilí vlády Petra Nečase, která má mezi svými prioritami boj proti korupci?

Boj proti korupci je prioritou nás všech po celou dobu. To jenom vždycky přijde nějaký politik a zatváří se: já jsem tady dříve nebyl a já teď budu bojovat s korupcí. To je hříčka, legrace, nevázná věc a já tyto silácké výroky o korupci od některých dnešních politiků nepřijímám. Korupce je zločinná, neskutečně darebná věc a každý z nás od první vteřiny do poslední víme, že je potřeba s ní maximálně bojovat. To úsilí tady bylo vždycky.

Pojďme se vrátit v č

Kdybychom to takhle mohli orámovat, tak bych řekl, že se to změnilo k lepšímu, to se mi zdá naprosto evidentní. I ty změny v těch dvou, v minulosti nejsilnějších politických stranách, byly podle mého názoru změnami pozitivními.

Já se přiznám, že si nedovedu představit, jak spolu politici komunikují, když u toho nejsou televizní kamery, když je nikdo nesleduje...

Oni spolu hovoří daleko kamarádštěji, než si všichni lidé představují. Jak se zapne tady ta vaše nešťastná televizní kamera, tak se každý nasupí a má pocit, že bojuje zase o jednoho voliče navíc a že má být co nejradikálnější, co nejdůvtipnější, co nejvíce agresivní. Když jdete do poslanecké jídelny na oběd, tam si k jednomu stolu vedle sebe nesedají lidé jen z jedné politické strany, tam si sedají vedle sebe politici napříč politickým spektrem a myslím, že jim chutná. Takže ne, že by spolu nemohli mluvit.

Když jsme spolu diskutovali v červnu na Primě o tehdy ještě vznikající vládě Petra Nečase a o rozpočtu, který může připravit, tak jste už v tom červnu říkal, že toho za tak krátkou dobu moc stihnout nemůže. V tomhle kontextu, jak vy vnímáte ten rozpočet, který tento týden schválila poslanecká sněmovna?

Ten rozpočet je trochu změnou trendu posledních let v pozitivním slova smyslu. Nicméně, ekonom ve mně, bývalý ministr financí ve mně, vzdychá a říká, že těch škrťů jsme moc neudělali. Těch pár miliard, o které jsme snížili rozpočet na příští rok oproti roku letošnímu a vyvolávají tady jistý chaos a nespokojenost, jsou možná nejmenší škrty v celé Evropě. Ve většině zemí západní, ale i střední a východní Evropy, byly škrty daleko rozsáhlejší než u nás. To opravdu samo o sobě není žádné vítězství a žádný velký důvod k radosti. Nebude to stačit, potřebujeme dělat změny daleko hl

oživení, nebo to pořád ještě stojí na takových těch vratkých nohách a není úplně jisté, jak se bude vyvíjet ekonomika dál?

Jedna věc je průběh hospodářského cyklu. V tomto smyslu ta krize roku 2008 opravdu skončila. Mluvíme teď o tom, jestli to oživení, jestli ta následná fáze, je rychlá, pevná, silná. Ale tím se už dostáváme od krize, která má svůj cyklický vývoj. Teď je to nepochybně pootočení nahoru. Jestli ale je vůbec Evropa pootočená, nastavená tak, aby nějaký ekonomický růst v dalším období vůbec mohla mít ve srovnání s jinými částmi světa. A to už bychom se mohli bavit o Evropské unii, o evropské ekonomické a sociální politice, o euru, o měnové politice, o krizích v jednotlivých zemích. Ta vlastní krize, která udeřila kolem roku 2008, 2009, ta doufejme - a já myslím, že všechna čísla říkají, že ...

...že můžeme otevřít šampaňské a oslavovat?

Ne, bohužel, teď je třeba to šampaňské zavřít, protože i když všechny ostatní části světa se rychle otřepou a řada z nich se už dávno otřepala a rychle letí nahoru, Evropa zůstává sedět na místě. Takže to šampaňské by měla zakopat někam hodně hluboko.

Čím to je?

Evropa si zvolila určitý model svého ekonomického systému, svého sociálního systému, ještě se spoutala eurem, které je pro některé země svěřací kazajkou a je strašný problém z něj uniknout. Rozdíl mezi tím, jak se na svět dívá Evropa a Amerika oproti zbytku světa, je opravdu diametrální. Začátkem října jsem byl na summitu EU-Asie, kde bylo 50 prezidentů či premiérů z Evropy, nebo z Asie. Evropané se zachmuřenými tvářemi a s

nebyl vůbec žádný velký problém. Drtivá většina lidí to vůbec nezaregistrovala a osobně to jejich životy nijak výrazně neovlivnilo. Druhou variantou je říci, že to budeme stavět jinak nebo to dotáhneme všechno na úroveň těch Mercedesů nebo těch Trabantů. Vy dobře víte, že spíše Mercedes může jet pomalu podle Trabanta, než by se mohl ten Trabant polepšit a zkusil jet tak rychle jako Mercedes. To je hloupý a banální přírůdek, ale nepochybně pravdivý. Jestli jede konvoj vozidel, každé jiné rychlosti a jiných parametrů, tak jede podle toho nejpomalejšího, určitě ne podle toho nejrychlejšího.

Evropští státníci tento týden na summitu v Bruselu otevřeli nebo dohodli určité dílčí změny Lisabonské smlouvy tak, aby se do záchrany krachujících zemí eurozóny případně mohli zapojit investoři. Je to podle vás dobrá myšlenka?

Aby byli přinuceni se zapojit, takhle bych to nazval. Je to změna pravidel hry a každá změna pravidel hry je nepochybně problém. Proti změně pravidel hry budou protesty. Všichni víme, že je nesmysl, že by banky mohly bez jakýchkoliv obav půjčovat tu Řecku, tu někomu jinému a bylo by to pro ně stejně riskantní, jako když půjčují Holandsku nebo Dánsku nebo Německu. Banka musí vědět, komu půjčuje a musí být připravena nést důsledky. Pokud země měly své vlastní měny, tak to každá banka věděla. Chovala se tak naprosto racionálním způsobem a půjčovala proti řecké drachmě něco, proti guldenu něco s jinou jistotou výnosu. Když to ale bylo všechno schováno pod pokličkou eura, tak se najednou rozdíl smazaly. Nechci se dotýkat osobně Řecka nebo nějak vyzdvihovat Holandsko, říkám to jako náhodné přírůdky. Euro způsobilo, že pro banky bylo stejně riskantní uložit peníze do státních cenných papírů Řecka jako Holandska. Všichni víme, že je to v principu špatně.

kraje, z úrovně kraje na úroveň republiky. Globální vládnutí, které by chtělo vládnout tichomořským ostrůvkům, východoasijským zemím i Skandinávii, toho já se bojím.

Tak, jak to popisujete, je evidentní, že ten proces nemůže běžet sám od sebe. Je zřejmé, že evropská integrace běžela na nějakém motoru, dejme tomu německo-francouzském. Předpokládám, že i ten celoplanetární rozměr má někoho nebo některé představitele, kteří ho tlačí ...

Jsou to některé velké země, které nechtějí vypadat jako imperiální mocnosti, které diktují světu, chtějí to dělat i nadále, ale schovávají se pod pláštík globálního vládnutí, které jako by bylo společné. Ale my dobře víme, že není.

Předpokládám, že tam pro jakési globální akce, globální vládnutí bude racionální argument v tom, že existují hrozby, rizika, která mají celoplanetární rozměr. V ekonomické oblasti řada firem má mnohonásobně větší obrat, než je státní rozpočet České republiky, takže je přeci logické a přirozené, pokud akce proti globálnímu riziku budou mít globální rozměr.

Ona drtivá většina rizik je lokálních. Ta globální rizika, to je mystifikace, to je módní slovo. Teď mám strach, že míříte ke globálnímu oteplování. Ale i na tomto případě by se o tom také dalo diskutovat. Žádné globální klima neexistuje, existuje lokální klima. Někde je zrovna teplo, někde je zrovna zima a pokoušet se mít někde páčku nebo knoflík, kterou budeme regulovat teplotu na celé zemi? Radši to nechme, aby to fungovalo samo.

Když už jste to téma sám otevřel, před rokem jsme tu mluvili o tom, že ekonomicky racionálnější postoj je spíše adaptovat se na změny klimatu než bojovat se změnami klimatu nebo proti nim. Česká republika za poslední rok zažila troje lokální povodně, nenaznačuje to, že bychom do té adaptace, do přípravy na extrémnější klimatické změny měli začít investovat více?

bude jakýmkoliv způsobem rokem krizovým či katastrofickým. Nebude, nepodléhejme panikám tohoto typu.

Jan Punčochář, Nedělní Partie, TV Prima, 19. prosince 2010

Klaus 24.11.2010: Euro pokračovat bude za cenu opuštění parlamentní demokracie

Euro budoucnost má, ale ne příliš růžovou

<http://www.klaus.cz/clanky/2724>

Ekonomické texty, 24. 11. 2010

Když se dívám na název dnešní vědecké rozpravy „Budoucnost eura očima státníka, centrálního bankéře, politika a akademického ekonoma“ a na své tři spoluřečníky, pak vylučovací metodou docházím k závěru, že jsem zde pravděpodobně za státníka. To má být asi ten, o kterém se předpokládá, že tomuto tématu rozumí nejméně a od koho se vlastně právě proto téměř nic neočekává. Předpoklad je to asi správný. Státnictví určitě není žádná specifická profese a nepředpokládá žádné zvláštní znalosti. Je to a hlavně by to být měl způsob chování a hlavně postoj, založený na respektu k entitě, který reprezentuje, v našem případě k českému státu.

Nejsem si jist, zda z tohoto mého postavení plyne nějaký názor na budoucnost eura nebo na náš vztah k euru. Snad by státníka mělo zajímat, **zda stát musí či nemusí mít vlastní měnu. Mít ji nemusí, ale vždy musí být při této volbě zodpovězena otázka, zda je to pro stát výhodou nebo nevýhodou. Při**

vážnou disciplínu ji nepovažují, částečně proto, že věří ve svou oprávněnost ignorovat elementární společensko-vědní a tedy i ekonomické zákonitosti a částečně proto, že politické efekty zavedení eura od samého počátku považovali za daleko větší a cennější než případné ekonomické disefekty, kterými jsou – zejména jak se teď všichni přesvědčují – velmi nenulové náklady tohoto měnového uspořádání. Vážnou cost-benefit analýzou se politici – a jejich akademičtí a mediální „fellow-travelers“ – vůbec nezabývali;

– politici však při svém prvotním rozhodování udělali školáckou chybu při posuzování **faktoru času** a při přijetí předpokladu **harmoničnosti ekonomického vývoje**. Každá soustava měnových kursů – tedy i vzájemné kursy mezi zeměmi eurozóny – v nějakém časovém okamžiku ekonomickou realitu více méně odráží. Tak tomu bylo i v okamžiku zavedení eura, a proto jeho zavedení samo o sobě k žádným bezprostředním ekonomickým poruchám vést nemuselo a také nevedlo. To evropské politiky uchlácholilo a začali věřit, že je vyhráno.

V dnešním světě, ale ani v dnešní Evropě však zákon plánovitého a proporcionálního rozvoje národního hospodářství, který byl v této instituci, Vysoké škole ekonomické, dlouhá desetiletí vyučován, neplatí. Mnozí jsme ho nebyli schopni pochopit ani tehdy, když jsme z něj dělali zkoušku. Necháпали jsme, jak se může mluvit o zákonu, když to vždy bylo jen a jedině přání, aby k plánovitému a proporcionálnímu rozvoji národního hospodářství docházelo. Tomuto zákonu, bez diplomu pražské VŠE, pravděpodobně politici západní Evropy věřili. Kdyby tady studovali, nevěřili by mu. O to byli ochuzeni. Ekonomika zemí eurozóny se po zavedení eura samozřejmě harmonicky a proporcionálně nevyvíjela, a proto by dnes řada zemí potřebovala úplně jiné měnové kursy, než s jakými do eurozóny vstupovala. To platí obecně, i bez nedávné krize, ale ta to ještě zvýraznila. A vedla k dnešní akutní krizi eura;

– od samotného počátku jsme mnozí

Mezi euroskeptiky se teď vede velký spor jestli politici euro udrží.

<http://www.reformy.cz/zpravy/hra-s-eurem-skoncila-ted-prichazi-krach-nigel-farage/> Na jedné straně Petr Mach [dokládá](#), že Euro se musí zhroutit a s ním se také bude muset zhroutit trh dluhopisů. Bavíme se tady o krachu obrovského rozsahu, který by znamenal, že by zkrachovala i česká vláda, který by nebyla schopna krýt ani schodek státního rozpočtu pro příští rok. Bude to současně rok krachu amerického dolaru, jak předpokládá ve své knize [Konspirace bohatých a mocných Robert Kiyosaki](#)?

Druhá skupina naopak tvrdí, že zas takový pitomci europolitici a elity nejsou, že musejí mít něco zázračného v rukávu a že jejich odhodlání vybudovat evropskou vládu a globální vládu prostřednictvím krize půjde doslova přes mrtvolu. Mohl by ten [zázračný proutek být tajemná Nadace X](#), která minulý měsíc nabídla britské vládě bezúročnou pohádkovou částku? To si myslím já a podobně se ohledně budoucnosti eura vyslovil na univerzitě tento týden i [prezident Václav Klaus](#). Nechme se překvapit, rok 2011 nám to ukáže a mezitím je čas se proti krizi náležitě [zajistit](#) a [vystoupit z EU](#).

Vít Jedlička je člen [Strany svobodných občanů](#).

Video zde:

Nigel Farage, předseda skupiny Evropa svobody a demokracie

Dobré ráno pane Rompuy, už jste v pozici evropského prezidenta skoro rok a celé se Vám to rozpadá.

Je zde chaos, peníze začínají docházet. Měl bych Vám poděkov

Vaše posedlost vybudováním evropského státu zabíjí demokracii a vytváří miliony nezaměstnaných a chudých. Miliony musí trpět, aby Váš euro sen pokračoval. Ale toto již nebude pokračovat, protože na řadě je Portugalsko se svým dluhem 325% HDP a poté je očekávám Španělsko, a záchrana Španělska bude 7x větší než záchrana Irsko a potom se všechny peníze na záchranu vypaří. Avšak ještě důležitější než ekonomika je, že když lidi okradete o jejich identitu, okradete je o jejich demokracii, pak jediné, co jim zůstane je nacionalismus a násilí. Mohu pouze doufat a modlit se, že projekt eura se rozpadne s pomocí trhů dříve než to nastane.

tajemná Nadace X, která minulý měsíc nabídla britské vládě bezúročnou pohádkovou částku. Lord, který to zveřejnil vzápětí zemřel do 21 dní.

<http://dotsub.com/view/6568af50-b57f-425d-9120-496faa1b641d>

video: Lord James of Blackheath za prozrazení peněz iluminatu od 6min zemřel hned. BOMBSHELL, For those who insist that the "Illuminati" is a myth

Duration: 14 minutes and 57 seconds

Country: [United States](#)

Language: [English](#)

License: [CC - Attribution Non-commercial No Derivatives](#)

Genre: [Documentary](#)

Producer: mustwatch.eu

Director: <http://www.youtube.com/watch?v=y2Xu-5B22Ok&>

Views: [452](#)

zhoubné politiky antisemitismu, rasismu a genocidy... Analyzovat jeho činy skrze jiný pohled je hrubě zavádějící.“

To samé lze prohlásit o všech formách centrálního plánování. Je chybou pokoušet se zkoumat hospodářskou politiku jakéhokoliv autoritativního státu odděleně od politického násilí, které je charakteristické pro veškeré centrální plánování, ať již v rámci Německa, Sovětského svazu či Spojených států. Jedná se o vzájemný vztah násilí a centrálního plánování, který ještě stále není dost dobře pochopen, ani institucí ADL. Nyní mám na mysli tendenci ekonomů obdivovat Hitlerův ekonomický program.

Ve třicátých letech 20. století byl Hitler široce vnímán jako jeden z mnoha protekcionistických centrálních plánovačů, který rozpoznal domnělé selhání volného trhu a s tím spojenou nutnost celonárodně řízeného ekonomického rozvoje. Ekonomka Joan Robinson napsala, že „Hitler našel lék proti nezaměstnanosti před tím, než ho Keynes stačil popsat.“

O jakou hospodářskou politiku se jednalo? Hitler zrušil zlatý standard, založil obří programy veřejných prací jako byla výstavba dálnic, chránil průmysl před zahraniční konkurencí, prováděl úvěrovou expanzi, zavedl pracovní programy, tlačil na soukromý sektor v otázkách cen a výrobních plánů, rozšířil armádu, prosadil kontrolu toku kapitálu, implementoval rodinnou politiku, penalizoval kouření, vybudoval národní zdravotnictví a pojištění v nezaměstnanosti, uvalil vzdělávací standardy, a samozřejmě řídil stát se značně deficitním rozpočtem. Nacistický program státních zásahů byl základem německého zavržení tržní ekonomiky a přijetí socialismu.

Takovéto programy jsou dodnes široce velebeny, i přes jejich postupné selhávání. Jsou neoddelitelnými prvky každé „kapitalistické“ demokracie. Samotný Keynes obdivoval nacistický ekonomický program; v předmluvě k německému vydání *Obecné teorie* napsal: „Teorie celkové produkce, která je předmětem této

skutečně znamená. Znamená to násilné potlačení dobrovolných rozhodnutí spotřebitelů a spořitelů, porušení jejich vlastnických práv a jejich svobody slučování, a to s cílem uskutečnění vládních ekonomických ambicí. I kdyby takové programy v nějakém technicko-ekonomickém smyslu fungovaly, měly by být i tak zamítnuty na základě jejich neslučitelnosti se svobodou.

Stejně tak s protekcionismem. Jednou z hlavních ambicí Hitlerova ekonomického programu bylo rozšíření hranic Německa až do té míry, kdy by byla možná úplná ekonomická samostatnost země. To znamenalo zavedení obrovských ochranných překážek dovozu. Cílem bylo učinit z Německa samostatného producenta, takže by nemuselo riskovat zahraniční vliv a osud jeho ekonomiky by nebyl spjat se situací v zahraničí. Jednalo se o klasický případ ekonomicky kontraproduktivní xenofobie.

A přesto i v dnešních Spojených státech přichází tragický comeback ochranné politiky. Za Bushovy vlády byla zavedena ochrana před levnější zahraniční konkurencí u širokého množství výrobků, od dřeva po mikročipy. Tato politika byla kombinována s pokusy stimulovat nabídku a poptávku skrze obrovské výdaje na armádu, zahraniční pomoc, sociální dávky, deficit, a vlastenecké horlení. Taková politika může vytvořit iluzi rostoucí prosperity, realita je však taková, že odvádí omezené zdroje od jejich produktivního využití.

Zřejmě nejhorší částí takové hospodářské politiky je, že je neuskutečnitelná bez autoritářského státu, přesně jak tvrdil Keynes. Vláda, která je dostatečně velká a mocná na to, aby manipulovala agregátní poptávkou, je dostatečně velká a mocná na to, aby pošlapávala svobodu a jiná lidská práva. Keynesiánská (či Hitlerovská) hospodářská politika vypouští na obyvatelstvo meč státu. Centrální plánování – i ve své nejomezenější podobě – a svoboda jsou neslučitelné.

Od 11. září a s ním spojené autoritářské militaristické odpovědi nás politická levice varovala, že Bush je nový Hitler, zatímco pravice se ohrazovala, že taková rétorika je nezodpovědným přeháněním. Pravdou je, že levice má

učebnice, v roce 1989, udával Sovětský svaz jako žijící příklad prosperující socialistické ekonomiky

Bank Head Steps Down After Praising Hitler

By Rachel Zuckerman

Published August 15, 2003, issue of [August 15, 2003](#).

The president of a Chicago area bank stepped down last week after a furor erupted over his comments praising Hitler's economic policies.

In a 1,500-word article in the July issue of Outlook, the online newsletter of the Glenview State Bank, which serves thousands of customers in the north and northwest suburbs of Chicago, President David Raub positively portrayed the Depression-era German economy under Hitler.

"The Great Depression of the 1930s saw falling prices, staggering unemployment and shattered stock markets all over the world, and the world's leading statesmen seemed helpless to defeat it," wrote Raub. "Except for one. His name was Adolph Hitler." Raub went on to argue that Hitler infused confidence in the German public, which "led German workers to work harder than anyone else."

On August 5, Raub was demoted from president to senior executive vice president of the trust department. The newsletter, which has been edited by Raub for 15 years will be put on hold temporarily.

Raub's remarks caused outrage in the Chicago Jewish community and impelled the regional director of the Anti-Defamation League, Richard Hirschhaut, to write a letter to the bank expressing concern over the portrayal of Hitler's economy taken out of the context of the Holocaust.

"We reached out to the bank that they should dismiss Raub," said Shoshana Buchholz-Miller, associate director of the ADL in Chicago. "We respect their decision and we look forward to working with the bank to make a teachable moment out of this whole incident."

In an interview last week with a Chicago newspaper, Raub said last week that he has an interest in economic history and how it pertains to today's markets.

But others dismissed Raub's professions of mere intellectual curiosity. "The risk of [what Raub wrote] in the bank's newsletter was that the uninformed would read it and conclude that Hitler was a 'good guy' for the economy and forget what he really stood for," said Cheryl Banks, director of The Joseph and Mae Gray Cultural and Learning Center of North Suburban Synagogue Beth El in Highland Park, Ill.

This week, Holocaust survivor Sam Harris, who is scheduled to address Glenview State Bank employees, bristled at Raub's comments and told the Arlington Heights Daily Herald

<http://www.lewrockwell.com/rockwell/hitlers-economics.html> For today's generation, Hitler is the most hated man in history, and his regime the archetype of political evil. This view does not extend to his economic policies, however. Far from it. They are embraced by governments all around the world. The Glenview State Bank of Chicago, for example, recently praised Hitler's economics in its monthly newsletter. In doing so, the bank discovered the hazards of praising Keynesian policies in the wrong context.

The issue of the newsletter (July 2003) is not online, but the content can be discerned via the letter of [protest from the Anti-Defamation League](#). "Regardless of the economic arguments" the letter said, "Hitler's economic policies cannot be divorced from his great policies of virulent anti-Semitism, racism and genocide.... Analyzing his actions through any other lens severely misses the point."

The same could be said about all forms of central planning. It is wrong to attempt to examine the economic policies of any leviathan state apart from the political violence that characterizes all central planning, whether in Germany, the Soviet Union, or the United States. The controversy highlights the ways in which the connection between violence and central planning is still not understood, not even by the ADL. The tendency of economists to admire Hitler's economic program is a case in point.

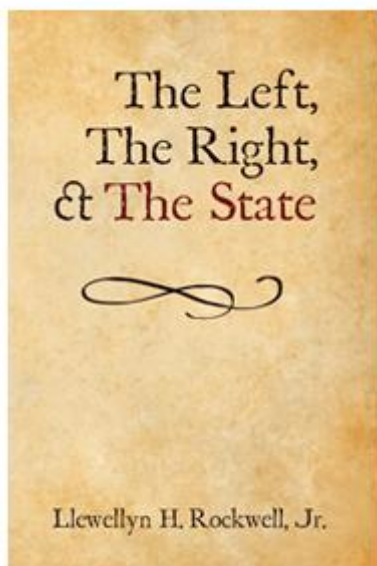
In the 1930s, Hitler was widely viewed as just another protectionist central planner who recognized the supposed failure of the free market and the need for nationally guided economic development. Proto-Keynesian socialist economist Joan Robinson wrote that "Hitler found a cure against unemployment before Keynes was finished explaining it."

What were those economic policies? He suspended the gold standard, embarked on huge public works programs like Autobahns, protected industry from foreign competition, expanded credit, instituted jobs programs, bullied the private sector on prices and production decisions, vastly expanded the military, enforced capital controls, instituted family planning, penalized smoking, brought about national health care and unemployment insurance, imposed education standards, and eventually ran huge deficits. The Nazi interventionist program was essential to the regime's rejection of the market economy and its embrace of socialism in one country.

Such programs remain widely praised today, even given their failures. They are features of every "capitalist" democracy. Keynes himself admired the Nazi economic program, writing in the foreword to the German edition to the [General Theory](#): "[T]he theory of output as a whole, which is what the following book purports to provide, is much more easily adapted to the conditions of a totalitarian state, than is the theory of production and distribution of a given output produced under the conditions of free

competition and a large measure of laissez-faire."

prevailed here, as it did in the pre-Hitler Germany, the existence of our form of government could be at stake. No modern government will make that mistake again."

On one level, this is not surprising. Hitler instituted a New Deal for Germany, different from FDR and Mussolini only in the details. And it worked only on paper in the sense that the GDP figures from the era reflect a growth path. [Unemployment stayed low](#) because Hitler, though he intervened in labor markets, never attempted to boost wages beyond their market level. But underneath it all, grave distortions were taking place, just as they occur in any non-market economy. They may boost GDP in the short run (see how government spending boosted the US Q2 2003 growth rate from 0.7 to 2.4 percent), but they do not work in the long run.

"To write of Hitler without the context of the millions of innocents brutally murdered and the tens of millions who died fighting against him is an insult to all of their memories," wrote the ADL in protest of the analysis published by the Glenview State Bank. Indeed it is.

But being cavalier about the moral implications of economic policies is the stock-in-trade of the profession. When economists call for boosting "aggregate demand," they do not spell out what this really means. It means forcibly overriding the voluntary decisions of consumers and savers, violating their property rights and their freedom of association in order to realize the national government's economic ambitions. Even if such programs worked in some technical economic sense, they should be rejected on grounds that they are incompatible with liberty. So it is with protectionism. It was the major ambition of Hitler's economic program to expand the borders of Germany to make autarky viable, which meant building huge protectionist barriers to imports. The goal was to make Germany a self-sufficient producer so that it did not have to risk foreign influence and would not have the fate of its economy bound up with the goings-on in other countries. It was a classic case of economically counterproductive xenophobia.

And yet even in the US today, protectionist policies are making a tragic comeback. Under the Bush administration alone, a huge range of products from lumber to microchips are being protected from low-priced foreign competition. These policies are being combined with attempts to stimulate supply and demand through large-scale military expenditure, foreign-policy adventurism, welfare, deficits, and the promotion of nationalist fervor. Such policies can create the illusion of growing prosperity, but the reality is that they divert scarce resources away from productive employment.

David Raub, the author of the article for Glenview, was being naïve in thinking he could look at the facts as the mainstream sees them and come up with what he thought would be a conventional answer. The ADL is right in this case: central planning should never be praised. We must always consider its historical context and inevitable political results.

See the [Road to Serfdom in cartoons](#).

Books by Lew Rockwell

August 2, 2003

Llewellyn H. Rockwell, Jr. [[send him mail](#)] is founder and president of the [Ludwig von Mises Institute](#) in Auburn, Alabama, editor of [LewRockwell.com](#), and author, most recently, of [The Left, The Right, and The State](#).

Copyright © 2003 by LewRockwell.com. Permission to reprint in whole or in part is gladly granted, provided full credit is given.

[Lew Rockwell Archives](#)